

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Βρυξέλλες, 19 Φεβρουαρίου 2013

Ευρωπαϊκή ιθαγένεια: η ευαισθητοποίηση αυξάνεται σχετικά με τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται από την ΕΕ, αλλά ο κόσμος θέλει να γνωρίζει περισσότερα

Είκοσι χρόνια μετά τη γέννηση της ιθαγένειας της ΕΕ, οι Ευρωπαίοι έχουν σε γενικές γραμμές επίγνωση των δικαιωμάτων τους, αλλά δεν γνωρίζουν πάντοτε τι συνεπάγονται αυτά, σύμφωνα με νέα έρευνα του Ευρωβαρομέτρου που δημοσιεύτηκε σήμερα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το 81% των ατόμων που απάντησαν στην έρευνα γνωρίζει ότι είναι πολίτες της ΕΕ πέραν της ιθαγένειάς τους (βλ. παράρτημα). Ωστόσο, μόνο 36% αισθάνονται καλά ενημερωμένοι σχετικά με τα δικαιώματα που απορρέουν από την ιθαγένεια της ΕΕ. Οι Ευρωπαίοι είναι περισσότερο εξοικειωμένοι με τα δικαιώματά τους να κυκλοφορούν ελεύθερα (88%) και να αναφέρονται στα θεσμικά όργανα της ΕΕ (89%). Εν τώ μεταξύ, τα δύο τρίτα (67%) θεωρούν ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων στο εσωτερικό της ΕΕ αποφέρει οικονομικά οφέλη στη χώρα τους.

Η έρευνα δημοσιοποιείται σε μια χρονική στιγμή που το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διοργανώνουν σήμερα κοινή ακρόαση με επίκεντρο τον διάλογο για τα δικαιώματα των ευρωπαίων πολιτών. Οι συζητήσεις θα αποτελέσουν ιδίως πηγή έμπνευσης για την επόμενη έκθεση που σχεδιάζει να καταρτίσει η Επιτροπή με θέμα την ιθαγένεια της ΕΕ, στόχος της οποίας είναι η εξάλειψη των εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι πολίτες της ΕΕ κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους. Στην έκθεση – που προβλέπεται να παραδοθεί στις 8 Μαΐου – θα καθορίζονται διάφορες πρωτοβουλίες που θα βοηθήσουν να καταστούν απτή πραγματικότητα τα προαναφερόμενα δικαιώματα, ως τμήμα του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών (2013). Αποτελεί επίσης την έμπρακτη συνέχεια των 25 δράσεων, η υλοποίηση των οποίων είχε εξαγγελθεί στην πρώτη έκθεση για την ιθαγένεια της ΕΕ του 2010 (βλ. [IP/10/1390](#) και [MEMO/10/525](#)) και εξετάζει ποια εμπόδια καταργήθηκαν για τους πολίτες της ΕΕ κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών.

Η Αντιπρόεδρος κα Viviane Reding, αρμόδια Επίτροπος της ΕΕ για θέματα Δικαιοσύνης, Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και Ιθαγένειας, δήλωσε τα εξής: «Οι Ευρωπαίοι εκτιμούν τα δικαιώματά τους που έχουν ως πολίτες της ΕΕ και έχουν μεγαλύτερη επίγνωσή τους σε σύγκριση με οποτεδήποτε άλλοτε στο παρελθόν. Ωστόσο, υπάρχουν ακόμα πολλά που μπορούμε να κάνουμε για να βοηθήσουμε τους πολίτες να χρησιμοποιούν τα δικαιώματά τους και για να βελτιωθεί η συμμετοχή των πολιτών στις διαδικασίες λήψεως αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα πάρω μέρος στο διάλογο που θα διεξαχθεί από τους πολίτες σε όλη την Ένωση καθ'όλη τη διάρκεια του έτους, που είναι το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών. Θέλω να ακούσω τις ανησυχίες των πολιτών και τις αντιλήψεις τους για τα δικαιώματά τους. Θα ήθελα να μάθω πώς μπορούμε να βελτιώσουμε την κατάσταση και τον τρόπο με τον οποίο οι πολίτες βλέπουν το μέλλον της Ευρώπης. Η Ευρώπη δεν είναι δυνατόν να οικοδομηθεί χωρίς την άμεση συμβολή των Ευρωπαίων. Συνεπώς, μεταβάλλουμε ριζικά τον τρόπο με τον οποίο διαμορφώνονται οι ευρωπαϊκές πολιτικές, έτσι ώστε να δώσουμε στους πολίτες τη δυνατότητα άμεσης επίδρασης.»

Κατά την έρευνα του Ευρωβαρόμετρου για την ιθαγένεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης ερωτήθηκαν οι Ευρωπαίοι για το καθεστώς και τα δικαιώματά τους που διαθέτουν όντας πολίτες της ΕΕ. Συνολικά, οι ερωτηθέντες γνώριζαν τα περισσότερα δικαιώματά τους που απορρέουν από την ιθαγένεια της ΕΕ, στα οποία συγκαταλέγονται το δικαίωμα να αναφέρονται στα θεσμικά όργανα της ΕΕ (89%), η ελεύθερη κυκλοφορία (88%), η αποφυγή διακρίσεων με γνώμονα την εθνικότητα (82%), η προξενική προστασία (79%) και η συμμετοχή σε πρωτοβουλίες πολιτών (73%). Πάνω από το ένα τρίτο των ερωτηθέντων (36%) αισθανόταν επαρκώς ενημερωμένο για τα εν λόγω δικαιώματα – πρόκειται για αύξηση κατά 5 ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με το 2007. Ωστόσο, μόλις 24% θεωρούν ότι είναι καλά ενημερωμένοι σχετικά με το τι πρέπει να πράξουν εάν δεν γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα που τους παρέχει η ΕΕ.

Από την άποψη των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας, η απόλυτη πλειοψηφία και στα 27 κράτη μέλη της ΕΕ πιστεύει ότι αυτό αποφέρει οικονομικά οφέλη στη χώρα τους.

Ιστορικό

Χάρη στην ιθαγένεια της ΕΕ – η οποία καθιερώθηκε από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ το 1993 και εορτάζει την εικοστή επέτειό της φέτος, σε όλους τους υπηκόους των κρατών μελών της ΕΕ παραχωρείται σειρά πρόσθετων δικαιωμάτων, υπό την ιδιότητά τους των πολιτών της ΕΕ. Τα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνουν το δικαίωμα να μετακινούνται και να διαμένουν ελεύθερα στην ΕΕ, το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι στις δημοτικές και ευρωπαϊκές εκλογές στη χώρα της ΕΕ στην οποία ζουν, το δικαίωμα προξενικής προστασίας στο εξωτερικό υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους τους, εφόσον η χώρα τους δεν αντιπροσωπεύεται και το δικαίωμα να αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το δικαίωμα να προσφεύγουν στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή καθώς και το δικαίωμα να απευθύνονται στα θεσμικά όργανα της Ένωσης .

Υπάρχουν πολλά δικαιώματα που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή ιθαγένεια – οι πολίτες δεν είναι όμως πάντα ενημερωμένοι για αυτά. Αποστολή του ευρωπαϊκού έτους των πολιτών είναι επακριβώς η αποσαφήνιση των εν λόγω δικαιωμάτων και η εξασφάλιση ότι ο κόσμος γνωρίζει την ύπαρξή τους και ότι δεν αντιμετωπίζει οποιαδήποτε εμπόδια κατά την άσκησή τους (βλ. [IP/13/2](#)).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μοχθεί για την άρση των εμποδίων που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι πολίτες της ΕΕ στην καθημερινή τους ζωή: στην [Έκθεση για την ιθαγένεια της ΕΕ 2010](#) (βλ. [IP/10/1390](#) και [MEMO/10/525](#)) περιγράφονται 25 συγκεκριμένες δράσεις με τις οποίες θα παρασχεθεί στους πολίτες της ΕΕ η δυνατότητα να ασκήσουν το δικαίωμά τους ελεύθερης κυκλοφορίας στην ΕΕ. Κατά τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού έτους των πολιτών του 2013, η Επιτροπή θα δημοσιεύσει τη δεύτερη έκθεση για την ιθαγένεια της ΕΕ, στην οποία θα λαμβάνονται υπόψη οι 25 δράσεις που είχαν προταθεί το 2010 και θα παρουσιάζονται οι περαιτέρω δράσεις που καλούνται να διαδραματίσουν κείμενο ρόλο στο μέλλον για την εξάλειψη των υπολειπόμενων εμποδίων που παρεμποδίζουν τους πολίτες να ασκήσουν πλήρως τα δικαιώματά τους ως πολίτες της ΕΕ.

Καθ'όλη τη διάρκεια του έτους 2013, η Αντιπρόεδρος κα Reding και άλλοι Επίτροποι της ΕΕ

θα ενώσουν επίσης τις δυνάμεις τους με πολιτικούς σε εθνικό και τοπικό επίπεδο με σκοπό τη διεξαγωγή του διαλόγου με τους πολίτες σε ολόκληρη την Ευρώπη, με απώτερο στόχο να ακούσουν τις απόψεις τους και να απαντήσουν στα ερωτήματά τους. Η Αντιπρόεδρος κα Reding έχει ήδη πραγματοποιήσει τον διάλογο αυτό στο Cadiz (Ισπανία), το Graz (Αυστρία), το Δουβλίνο (Ιρλανδία) και το Βερολίνο (Γερμανία), ενώ ο επίτροπος Andor πήρε μέρος στο διάλογο στη Νάπολη (Ιταλία). Πολύ περισσότερες δράσεις θα αναληφθούν σε όλους τους Ευρωπαϊκούς Δήμους και Κοινότητες το 2013, με αποτέλεσμα να συμμετάσχουν οι Ευρωπαίοι και τοπικοί πολιτικοί ιθύνοντες στο διάλογο με τους πολίτες από όλα τα κοινωνικά στρώματα σε όλη την ΕΕ με επίκεντρο τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης, τα δικαιώματα των πολιτών και το μέλλον της Ευρώπης. Παρακολουθήστε το συνολικό διάλογο στην εξής διεύθυνση: <http://ec.europa.eu/european-debate>.

Για να προετοιμαστεί το έδαφος για το ευρωπαϊκό έτος, η Επιτροπή διεξήγαγε ευρεία δημόσια διαβούλευση από τις 9 Μαΐου έως και τις 9 Σεπτεμβρίου 2012, θέτοντας το ερώτημα στους πολίτες ποια προβλήματα είχαν αντιμετωπίσει κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους ως πολίτες της ΕΕ (βλ. [IP/12/461](http://ec.europa.eu/justice/citizen/files/eu-citizen-brochure_en.pdf)). Όπως αποσαφήνισαν οι ερωτηθέντες, είναι απόλυτοι υπέρμαχοι των δικαιωμάτων που τους παρέχει η ΕΕ, ιδίως στα ζητήματα της ελεύθερης κυκλοφορίας και των πολιτικών δικαιωμάτων. Θα ήθελαν να βιώσουν τη συγκρότηση ενός αυθεντικού ευρωπαϊκού χώρου στον οποίο θα μπορούν να ζουν, να εργάζονται, να μετακινούνται, να σπουδάζουν και να ψωνίζουν χωρίς να αντιμετωπίζουν γραφειοκρατικούς φραγμούς ή διακρίσεις. Αλλά τόνισαν επίσης ότι υπάρχουν ακόμα περιθώρια βελτίωσης. Υπογράμμισαν διάφορα προβλήματα, ιδίως όσον αφορά τη δρομολόγηση της πρακτικής σεβασμού των δικαιωμάτων της ΕΕ σε τοπικό επίπεδο – πρόκειται για θέματα στα οποία θα εστιασθεί η Επιτροπή στην επόμενη έκθεση για την ιθαγένεια της ΕΕ, που προγραμματίζεται για το 2013. Βλέπε τα αποτελέσματα στην εξής διεύθυνση: http://ec.europa.eu/justice/citizen/files/eu-citizen-brochure_en.pdf.

Για περισσότερες πληροφορίες

Ιστοσελίδα της Αντιπροέδρου κας Viviane Reding, Επιτρόπου της ΕΕ για θέματα δικαιοσύνης:

<http://ec.europa.eu/reding>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή – ιθαγένεια της ΕΕ:

<http://ec.europa.eu/justice/citizen>

Ευρωβαρόμετρο – ιθαγένεια της ΕΕ:

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/flash_arch_374_361_en.htm#365

Ευρωπαϊκό έτος των πολιτών:

<http://europa.eu/citizens-2013>

Διάλογος με τους πολίτες για το μέλλον της Ευρώπης:

<http://ec.europa.eu/european-debate>

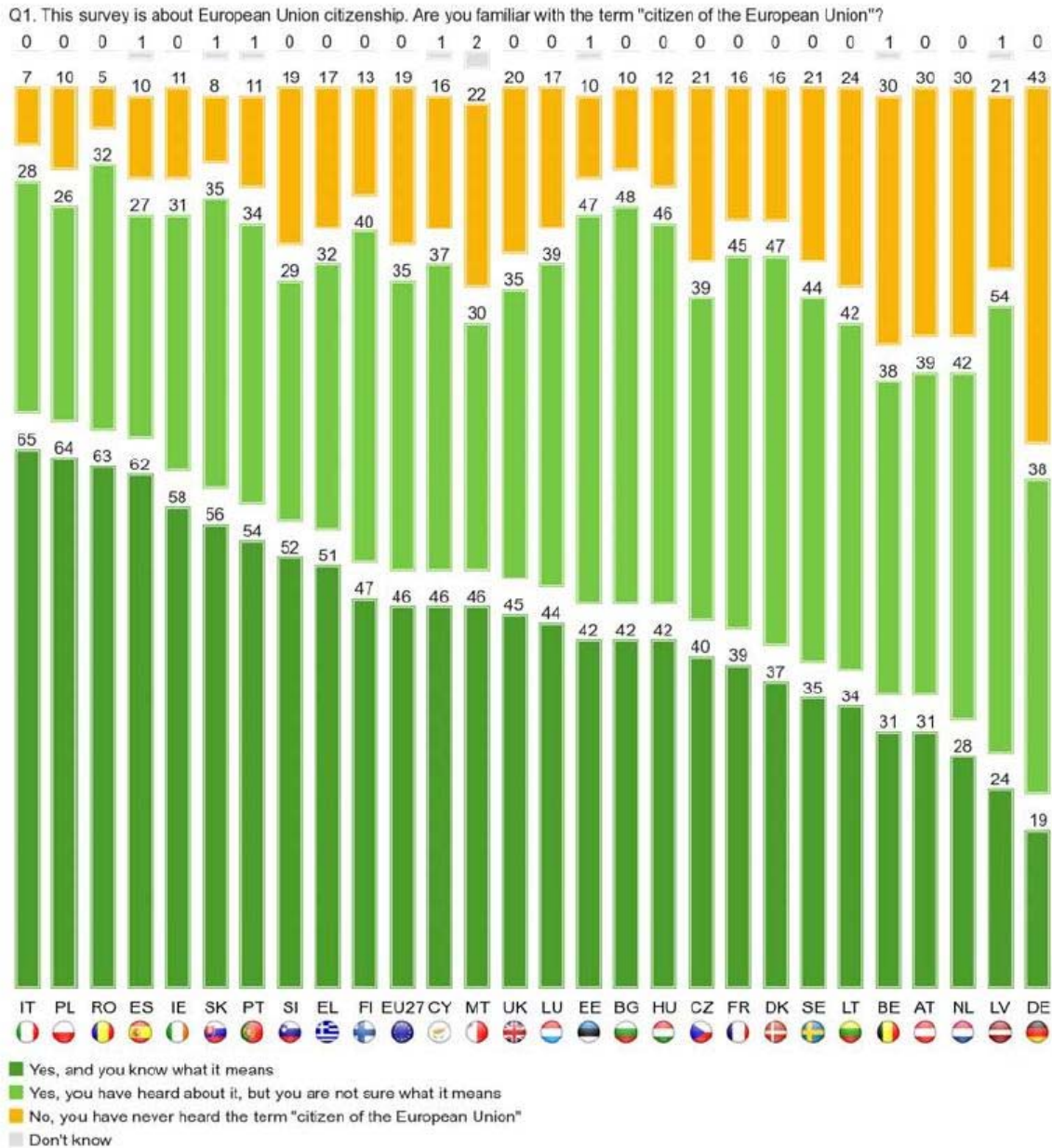
Αρμόδιοι επικοινωνίας :

[Mina Andreeva](mailto:Mina.Andreeva@ec.europa.eu) (+32 2 299 13 82)

[Natasha Bertaud](mailto:Natasha.Bertaud@ec.europa.eu) (+32 2 296 74 56)

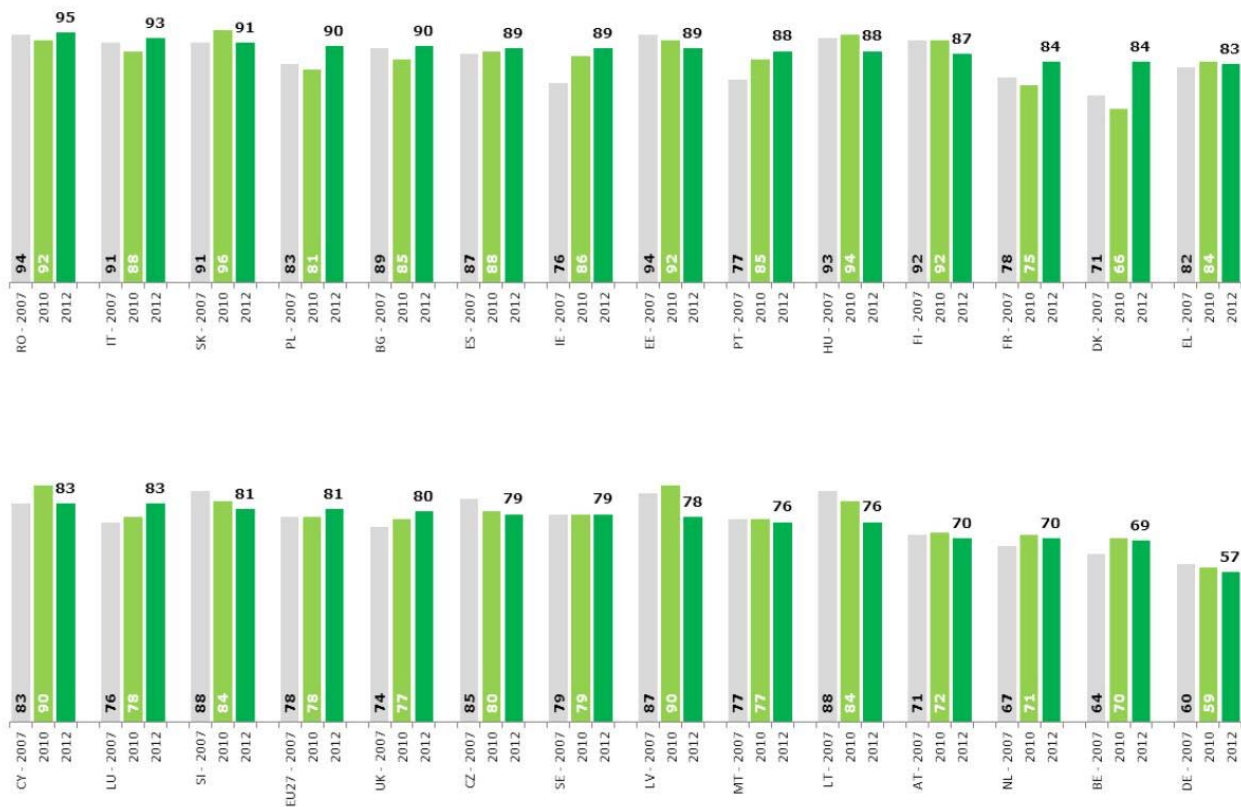
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Αυξανόμενη πλειοψηφία (81%) των πολιτών γνωρίζει ότι είναι «πολίτες της ΕΕ»

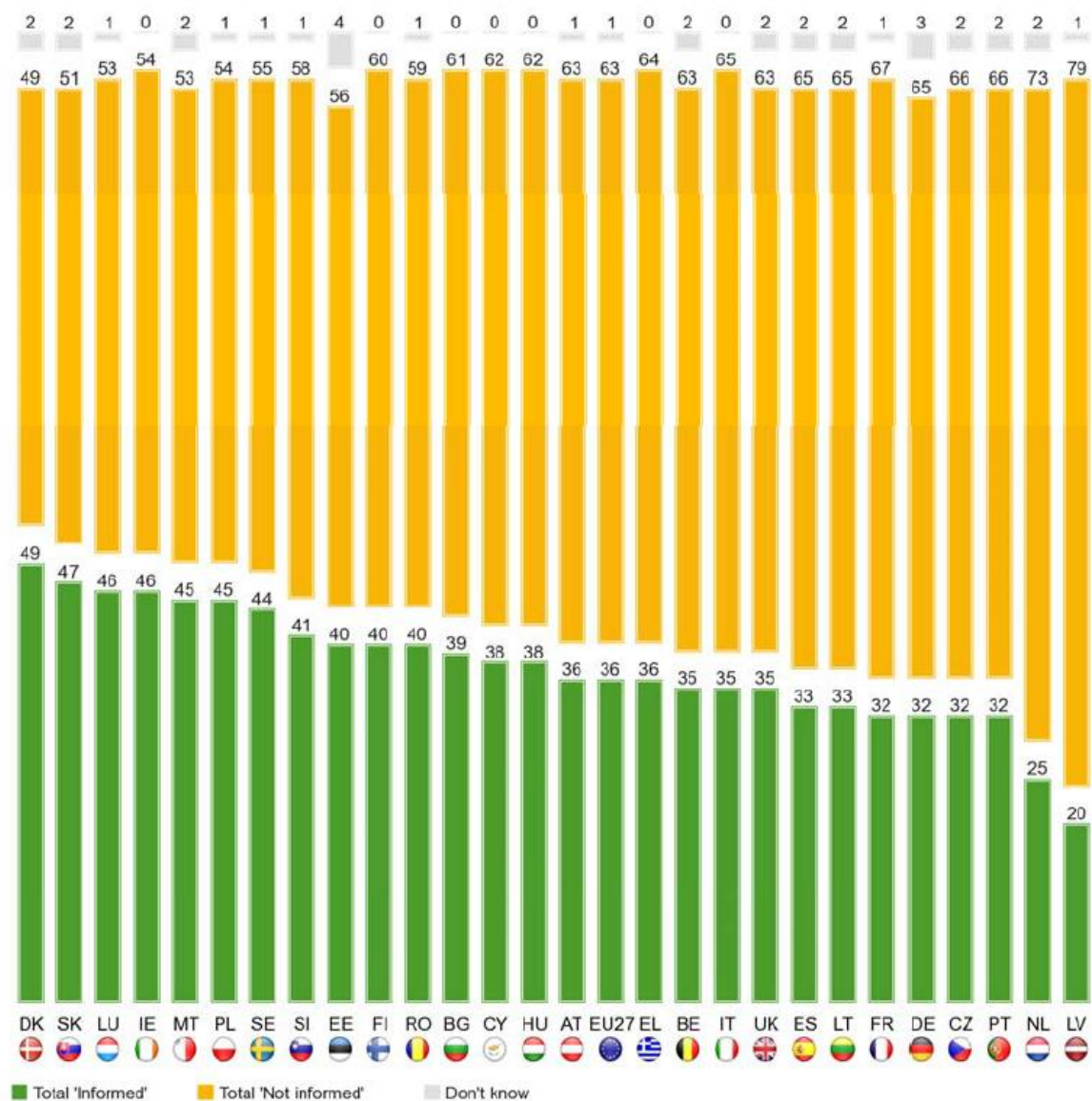
Εξέλιξη με την πάροδο του χρόνου:

Familiarity with the term 'citizen of the European Union', % Total "Yes" 2007-2012

2. ... αλλά μόνο 36% γνωρίζει ποια δικαιώματα συνεπάγεται η ιθαγένεια της ΕΕ :

Q2. How well do you feel that you are informed about your rights as a citizen of the European Union?

3. Το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας είναι τα πλέον δημοφιλή δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ

Q4. In fact, all citizens of the EU Member States are "citizens of the European Union" already since 1993. In your opinion what rights does a citizen of the Union have?

4. Η πλειονότητα των πολιτών της ΕΕ αναγνωρίζει τα οικονομικά οφέλη της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Q6. Do you agree or disagree with the following statement: Free movement of people within the EU brings overall benefits to the economy of your country.

